

Het achtjarenplan van Rob Jetten voor 800 extra zeewindmolens is onuitvoerbaar

Posted on 23 maart 2022 by Maarten van Andel

Het kabinet wil 1,7 miljard euro steken in de versnelde bouw van zeewindmolens. Voor 2030 moeten er 800 stuks bijkomen. Dat zijn er vanaf nu twee per week, elke week, acht jaar lang. Dat zou 10 gigawatt piekvermogen moeten opleveren, bij windkracht acht.

Meestal waait het echter veel minder hard, en met zoveel variabele stroom op het net zullen we zeker de helft ervan moeten opslaan. Ik hoor het kabinet echter niet over de infrastructuur en kosten die daarvoor nodig zijn.

Valse voorlichting

Zeewindmolens leveren gemiddeld door het jaar hooguit 50% van hun piekvermogen. Dat is hoger dan de gemiddelde 25% van landwindmolens, maar nog steeds maar de helft. De geplande 800 zeewindmolens creëren dus maximaal 5

gigawatt opgesteld vermogen, geen 10 gigawatt.

Ik vecht al jaren tegen de valse voorlichting van piekvermogens, maar de commerciële en politieke belangen zijn duidelijk te groot om het echte verhaal te vertellen. Voor zonnepanelen is dat nog veel erger, want die leveren gemiddeld door het jaar maar 10-15% van hun opgegeven piekvermogen.

Het echte verhaal is de hoeveelheid opgewekte elektriciteit in een heel jaar, in miljarden kilowattuur. Voor die 800 toekomstige zeewindmolens is dat ongeveer 45 miljard kilowattuur, ruim een derde van ons huidige jaarlijkse stroomverbruik van 120 miljard kilowattuur. Per uur en per dag kan die zeewindstroom echter variëren van 0 tot 100% van ons momentane verbruik. We kunnen in 2030 niet onze gas- en kerncentrales dagelijks volledig op- en afschakelen. Dus zal een groot deel van de zeer variabele windstroom moeten worden opgeslagen, zeker de helft.

Onzalig elektrificatiebeleid

We hebben nog helemaal geen technologie en infrastructuur voor efficiënte en betaalbare elektriciteitsopslag op grote schaal. We hebben ook geen technologie en infrastructuur om die opgeslagen elektriciteit vervolgens terug te leveren aan het net, op uur- en dagbasis zoals de wind waait.

Groene waterstof is momenteel technologisch het meest ontwikkeld, maar staat nog in de kinderschoenen. We hebben er nog niet veel van, het is erg duur, en met een overall energetisch ketenrendement van minder dan 50% ontstellend inefficiënt. Dat lage ketenrendement is een natuurkundig gegeven, en zal dus nooit veel hoger kunnen worden.

Als we de helft van die 45 miljard kilowattuur per jaar moeten gaan opslaan in de vorm van groene waterstof, verliezen we dus ruim de helft van de helft, 12-15 miljard kilowattuur. Dan blijft er netto zo'n 30 miljard kilowattuur over.

Over tien jaar zal ons stroomverbruik ongeveer verdubbeld zijn, van 120 naar 240 miljard kilowattuur per jaar. Dit komt door het onzalige beleid van elektrificatie van mobiliteit, verwarming en industrie. De 30 miljard kilowattuur netto zeewindstroom zal dan dus 12% van het totaal zijn.

De feiten op een rijtje

We zetten het plan van minister Jetten nog even op een rijtje: We moeten acht jaar lang twee zeewindmolens per week bouwen. Dat gaat 1,7 miljard euro belastinggeld kosten. Zeker de helft van al die windstroom kan niet zomaar het net op, en moet worden opgeslagen voor als het niet waait. We hebben geen technologie en infrastructuur voor grootschalige elektriciteitsopslag en -terugwinning. De realisatie daarvan is geheel onduidelijk, en de kosten mogelijk hoger dan die van 800 zeewindmolens. En als het er allemaal staat hebben we nog maar in 12% van ons stroomverbruik in 2030 voorzien.

Verder verwacht ik dat we tegen die tijd met weemoed zullen terugdenken aan de energieprijzen van 2022. We zullen met die 12% zeewindstroom ook niet minder afhankelijk zijn van allerlei niet-EU producenten van aardgas, lithium, kobalt en koper. Rusland, nota bene een Europees land, is nu een ongewenste leverancier, maar dat kan over acht jaar heel anders liggen in de geopolitiek.

Nederland en de EU zijn sowieso veel te klein en dichtbevolkt om zelfvoorzienend te zijn, dus buitenlandse handel en afhankelijkheden zijn er altijd geweest en zullen er ook altijd zijn. Het is peperduur paniekvoetbal om daarvan af te willen, het is veel effectiever en duurzamer om de afhankelijkheden wederzijds en gebalanceerd te houden.

Rusland handelt nu fout, maar is geen structurele vijand

Houd me ten goede, ik vind het goed dat we nu zo snel mogelijk zoveel mogelijk handel met Rusland willen stopzetten. Dat kan echter geen structurele oplossing zijn. Rusland is een Europees land, en ook het grootste land ter wereld met rijke bodemschatten, kennis en cultuur.

De huidige agressie en onze reacties daarop zullen niet eeuwig duren, en ik begrijp waarachtig niet waarom het kabinet in blinde paniek een volstrekt onrealistisch, onbetaalbaar en ineffectief plan lanceert dat ons over acht jaar onafhankelijk van Rusland zou maken.

We hebben een acuut probleem, zeker. De energieprijzen rijzen de pan uit, en we

weten niet of we volgende week nog Russisch aardgas zullen krijgen. Dat vereist snelle actie. Snelle actie is echter niet een incompleet en onuitvoerbaar achtjarenplan voor extra zeewindmolens. Het is wel een vermindering van ons energieverbruik. Professor Kornelis Blok van de TU Delft geeft aan hoe, mede op basis van onderzoek van het Internationaal Energie Agentschap (IEA).

We verwaarlozen energiebesparing

Uit dat onderzoek blijkt dat we de verbruikskant van het energiesysteem verwaarlozen. Politici zien verbruikers als passieve consumenten, geconfronteerd met hoge energieprijzen.

Verbruikers kunnen echter een actieve rol spelen door hun energieverbruik drastisch te verlagen, ondersteund met gerichte subsidies (bijvoorbeeld voor huisisolatie) en wetgeving (bijvoorbeeld voor verhuurders om huizen te isoleren, en autofabrikanten om brandstof- en elektriciteitsverbruik te halveren). Dat is veel sneller, goedkoper, effectiever en realistischer dan 800 zeewindmolens in 2030.

Bovendien moeten we sowieso ons energieverbruik halveren om überhaupt in de buurt van de klimaatdoelstellingen te kunnen komen. De feiten, argumenten en publicaties daarover stapelen zich op. Dit is het moment om daar vol op in te zetten.

Het energieverbruik per wereldburger is in de afgelopen 70 jaar verdubbeld, en die verdubbeling moet hoe dan ook ongedaan worden gemaakt. Het is bovendien een *no-regret* maatregel die in alle toekomstscenario's gunstig zal zijn.

Goed nieuws blijkt een onwelkome boodschap

Het is volstrekt ondenkbaar dat wij ons huidige energieverbruik kunnen handhaven zonder fossiele brandstoffen. Dat is betrekkelijk eenvoudig uit te rekenen, en ik licht het toe in mijn boeken [De Groene Illusie | Maarten van Andel \(maarten-vanandel.com\)](#) en [De Groene Kans | Maarten van Andel \(maarten-vanandel.com\)](#).

Het goede nieuws is dat een halvering van energieverbruik mogelijk is zonder grote offers. Het blijkt vooralsnog echter een onwelkome boodschap. Wat overblijft is paniekvoetbal met belastingmiljarden, zonder strategische, wetenschappelijke en praktische onderbouwing.

[Maarten van Andel](#) publiceert even nuchtere als nuttige analyses van het energie- en klimaatbeleid in Wynia's Week. **Syp Wynia** interviewde Maarten van Andel voor WWTV. Die **VIDEO** kunt u **[HIER](#)** bekijken.

Steunt u de broodnodige, onafhankelijke berichtgeving van Wynia's Week? Graag! U kunt uw donaties overmaken op de **bankrekening van Wynia's Week NL94 INGB 0006 3945 08** of **[HIER](#)**. Hartelijk dank!